A°. 1847. N°. 95.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld, vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is f 5 in de drie maanden.)

ZATURDAG 15 MEI.

(De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen segelregt, voor elke plaatsing.)

Ontwerp van strafwetboek.

IV.

LEVENSLANGE TUCHTHUISSTRAF.

Zondigt het ontwerp, met betrekking tot het laatst door ons behandelde punt, volgens de meening van den eersten criminalist van onzen tijd, tegen alle goede beginselen, — het doet het niet minder door het behoud der *levenslange* tuchthuisstraf. Zulk eene straf is een terugtred in plaats van eenen vooruitgang. Sedert 1813 kennen wij geene levenslange gevangenisstraf meer, en, terwijl men overal de straffen tracht te verzachten, zullen wij Nederlanders in 1847 weder de *levenslange* tuchthuisstraf herstellen! In 1840 en 1845 had men nog zoo veel moed niet; het was voor den heer DE JONGE bewaard dezen te toonen en middeneeuwsche strengheid terug te voeren. Zoekt men in de memorie van toelichting naar de redenen daarvoor, — men vindt een even verward en niets afdoend betoog als dat, ten behoeve van de onderscheiding der gevangenisstraf in zoo velerlei soorten kinderachtig en onbeduidend was.

»Tegen het aannemen der tuchthuisstraf voor eenen bepaalden tijd, als *poena morti proxima*, doen zich insgelijks onderscheidene bedenkingen op, die niet van gewigt ontbloot zijn.

»Bepaalt men den duur dier straf, bij voorbeeld, op twintig of vijf en twintig jaren, dan zal noodzakelijk een gedeelte van den straftijd des daags in gemeenschappelijken arbeid moeten worden doorgebragt.

»De regering althans maakt zwarigheid eenen veroordeelde zijnen straftijd langer dan hoogstens vijftien jaren in eenzame opsluiting te doen doorbrengen, omdat er ten minste vooralsnog geene genoegzame zekerheid bestaat, dat een langer tijdsverloop, zonder krenking der geestvermogens of zonder nadeel der gezondheid, op die wijze kan worden doorgestaan.

»Intusschen heeft de regering de overtuiging, dat eene voordragt, waarbij aan eenen veroordeelde gedurende het laatste gedeelte van zijnen straftijd het verkeer met andere gevangenen bij dag werd toegelaten, hetgeen tot gewigtige bedenkingen zou aanleiding geven, de goedkeuring der Tweede Kamer van de Staten-Generaal niet zoude wegdragen, zoodat dit voorstel derhalve van zelf buiten verdere aanmerking moet komen.

»Bepaalt men, daarentegen, den duur dier straf op slechts vijftien jaren, dan vreest de regering, dat die straftijd voor de *poena morti proxima* te gering zal worden geacht, en uit dien hoofde evenmin algemeen bijval zal vinden.

»Er schiet dus niets anders over dan de levenslange tuchthuisstraf als de straf naast de doodstraf aan te nemen, waartoe de regering te eerder overgaat, omdat zij reden heeft, het er voor te mogen houden, dat deze straf, bij het niet aannemen der deportatie, waartoe de regering niet kan besluiten, althans door de meerderheid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, mits spaarzaam en met behoedzaamheid toegepast, als de daarvoor meest geschikte straf wordt aangemerkt."

De lange verdediging bewijst, hoe zeer die *levenslange* tuchthuisstraf den heer DE JONGE aan het hart ligt. Zachtzinnig is die Excellentie niet. Onder zijn bestuur, vooral, heeft men met ijver gegeeseld en niet dan gedwongen heeft hij de geeseling uit het wetboek verbannen, dewijl hij wanhopen moest er die door te zullen slepen. Hij tracht zich door zijne *levenslange* tuchthuisstraf schadeloos te stellen. Wij hebben zijne woorden geheel overgenomen, dewijl wij wenschten, dat men ons den korten zin dier lange rede mogt verklaren. Ons is er uit gebleken, dat de minister wetboeken opstelt, niet volgens vaste beginsels, maar naar de opinie, welke hij gelooft, dat bij de Kamer de meeste kans van slagen heeft. Ook hebben wij er in gezien, dat de minister het juiste tijdstip ontdekt heeft, waarop de eenzame opsluiting voor de geestvermogens of ligchamelijke gezondheid der gevangenen nadeelig begint te worden. Dit is, als zij vijftien jaren geduurd heeft. De minister weet naauwkeurig, dat zij geen oogenblik langer kan duren zonder gevaar, maar dat er ook geen oogenblik vroeger gevaar is: het is een nieuw »talent, dat de hemel den heer DE JONGE schonk."

Op die wetenschap rust de invoering dier levenslange tuchthuisstraf. Te regt vreezen bevoegde beoordeelaars van eene geheele toepassing der eenzame opsluiting verdooving van den geest, krankzinnigheid of onnoozelheid. Dit gevaar is groot bij een volk, uit den aard weinig opgewekt en slaperig. Wanneer echter vijftien jaren den geest niet verstompt hebben, dan is, dunkt ons, de proef geleverd, dat bij zulk een individu dat gevaar niet bestaat, en er zou dus geene reden zijn, waarom men, wanneer men vijftien jaren tuchthuisstraf te gering eene straf gelooft, deze niet tot twintig jaren zou brengen, de hoogste gevangenisstraf, welke thans bestaat. Wij hebben ook met dit talent van den heer DE JONGE te weinig op, om er ons overtuigd door te gevoelen en de *levenslange* tuchthuisstraf te kunnen goedkeuren.

Ook uit een ander oogpunt scheen men zoo angstig niet naar eene nieuwe straf als *poena morti proxima* te behoeven te zoeken. De straf van eenzame opsluiting is, volgens den minister zelven, veel zwaarder dan de thans bestaande. Tegenwoordig duurt de hoogste gevangenisstraf twintig jaren, en nimmer hoorden wij haar te kort noemen; integendeel, het scheen, dat zij, zelfs in de oogen der ministers, welke elkander aan het hoofd van het departement van justitie zijn opgevolgd, te lang was; althans weinigen, welke zij niet eenige jaren afslag waardig keurden. Waartoe dan nu die tot het gansche leven uitgebreid? De minister, die zoo naauwkeurig tot op de minuut toe wist uit te rekenen, wanneer de eenzame opsluiting voor ligchaam of geest van den gevangene begint nadeelig te worden, zal toch wel in staat zijn te berekenen, of vijftienjarige eenzame opsluiting gelijk zal staan met twintigjarige gevangenisstraf, gelijk die nu plaats heeft; en zoo dit het geval is, heeft hij de zwarigheid opgelost: want de behoefte aan zwaardere straf is nog niet gebleken. Of wil de minister zich op den gevangene wreken, dat hij zijn hart niet heeft mogen ophalen, door hem eens frisch te doen geeselen en brandmerken? Wij voor ons zien niet éene reden, waarom wij den kreeftengang gaan en weder levenslange tuchthuisstraf in ons wetboek opnemen zullen, na die vier en dertig jaren zonder nadeel gemist te hebben.

Men zegge niet, dat die levenslange tuchthuisstraf slechts zelden bedreigd is en dus ook niet veel zal toegepast worden. Vooreerst kan dit het verkeerde niet goed maken, maar daarenboven, hoewel men de doodstraf in het wetboek behoudt, heeft de ondervinding bewezen, dat men haar niet dan zeer zelden durft toepassen; en zal dan niet meermalen de levenslange tuchthuisstraf bij de gratie in de plaats der doodstraf gesteld worden?

Hebben de vorige ontwerpen bij de bevoegde regters zoo binnen als buiten 'slands afkeuring gevonden wegens de langdurigheid der bedreigde gevangenisstraffen, — hoeveel meer dit ontwerp, hetwelk ons zelfs met *levenslange* tuchthuisstraf tracht te beschenken.

Buitenlandsche berigten.

ZWITSERLAND.

Lucern. Andermaal heeft het oppergeregtshof twaalf deelnemers aan den vrijscharen-togt veroordeeld. Tot dusver zijn reeds 735 vonnissen wegens staatkundige misdaden door het geregtshof uitgesproken. In eenen staat, die 120,000 inwoners telt, zijn derhalve meer dan 800 personen, dat is 1 van elke 150 zielen, met criminele straffen, alleen wegens staatkundige denkwijze, beladen, behalve nog het aantal, die zich met groote geldsommen hebben vrijgekocht. Bedenken de magthebbers dan niet, dat in eene democratie op elken schok eene reactie moet volgen?

(*Bazeler Courant.*)

PRUISSEN.

Berlijn. In de zitting der beide curiën van den landdag, van 29 april, viel een incident voor, dat voor den heerschenden geest belangrijk mag schij-

nen. De afgevaardigde *Beckerath* liet zich met kracht uit tegen het afzonderingsstelsel der verschillende provinciën, als tegen den ouden vloek, die op Duitschland rustte, en vermaande tot aansluiting en gemeenschappelijke behandeling van alle vragen, waarbij het gemeene vaderland belang had. Ten gevolge dezer verklaring vond zich de vorst *Radziwill* bewogen, om daartegen te posteren, ten gunste van het provincialisme en van de zelfstandigheid van het groothertogdom Posen. Dit protest vond bij alle Poolsche afgevaardigden den levendigsten bijval (*P. A. Z.*)

BEIJEREN.

Munchen, 7 *mei.* Sedert langen tijd is de belangstelling in de aangelegenheden van Griekenland niet zoo levendig geweest als thans. Brieven van 25 april vermelden, dat de Engelsche gezant, sir *Edmunds Lyons*, aan de Grieksche regering den eisch heeft gerigt, om binnen twee dagen de som van 200,000 drachmen aan Engeland te voldoen, voor de renten der gewaarborgde leening, of toe te zien, dat de Engelsche oorlogschepen zoo vele Grieksche koopvaardijschepen wegnemen, als noodig zullen zijn tot bestrijding der uitgave.

(*Over Frankrijk wordt dit berigt bevestigd, maar tevens, dat het Grieksche ministerie gelegenheid heeft gevonden de schuld aan Engeland, ongeveer 350,000 gulden, te voldoen.*)

FRANKRIJK.

Parijs, 10 *mei.* Bij ordonnantie des konings, dd. 9 dezer, is de heer *Dumon*, minister van openbare werken, benoemd tot minister van financiën; de heer *Trezel* tot minister van oorlog; de hertog *de Montebello*, gezant te Napels, tot minister van marine en koloniën; de heer *Gay* tot minister van openbare werken: de heer *Guizot* neemt het ministerie van marine en koloniën waar tot op de komst van den heer *de Montebello*.

— *Abd-el-Kader* bevindt zich op 20 mijlen afstands van Melilla en 30 mijlen verwijderd van onze grenzen van de Kis Het schijnt, dat de emir heeft afgezien van zijn plan om de krijgsverrigting onzer troepen in het zuiden te belemmeren.

Nog een ander belangrijk opperhoofd van den laatsten opstand is door de divisie van Mascara gevangen genomen, namelijk *Si-Caddour-ben-Djelloul*, denzelfden, dien de Sdamas in 1845 voor sultan erkenden. Daar hij zijn vaderland niet wilde verlaten, bragt hij langen tijd in afzondering door in grotten, alwaar hij zich tot dusverre aan de nasporingen der autoriteit wist te onttrekken. Thans, echter, in zijnen schuilhoek ontdekt zijnde, zal hij naar Algiers opgezonden en ter beschikking van den gouverneur gesteld worden. In de provincie heerscht de grootste rust; de heffing der voorjaars-belasting komt overal in, zonder eenige de minste moeijelijkheid te ondervinden.

BELGIE.

Brussel, 12 *mei.* De koning is naar Wiesbaden vertrokken. De koningin heeft Z. M. tot Verviers uitgeleide gedaan. Over de ijzerbaan terugkeerende heeft de trein, op welke H. M. zich bevond, bij het oprijden van de hoogte van Ans, eenen van Brussel komenden trein ontmoet, en zijn beiden met eenen vreesselijken schok tegen elkander aangestoten. Verscheidene rijtuigen zijn daarbij verbrijzeld. De koningin is onbezeerd gebleven, en op Laeken teruggekomen. De generaal *Chazal* is swaar gekwetst en wordt te Luik verpleegd, even als een hoffoerier, welken een arm is gebroken. De generaal *d'Hane* is aan het hoofd gewond. — De van Brussel komende reizigers zijn wel door elkander geworpen, maar niet bezeerd. — Naar de oorzaken van dit onheil is, gelijk ligtelijk kan worden vermoed, een naauwkeurig onderzoek bevolen.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 11 *mei.* In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ontvangen eene misive van den Hoogen Raad der Nederlanden, ten geleide van eene nadere lijst van *zes* kandidaten, waarop de Kamer, bij de door haar op te maken lijst van drie kandidaten, tot aanvulling der vacature bij gemelden Raad, regard sal kunnen slaan. Die lijst is aldus zamengesteld:

Jhr. mr. *J. de Bosch Kemper*, advokaat-generaal bij het provinciaal geregtshof van Noord-Holland;

Mr. *A. J. H. Modderman*, lid van de Tweede kamer der Staten-generaal en kantonregter te Winschoten;

Mr. *J. Versselt*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Noord-Braband;

Mr. *A. Ypeij*, officier der arrondissements-regbank te Leeuwarden:

Mr. *D. J. Bijleveld*, president der arrondissements-regtbank te 's Gravenhage;

Mr. *D. Tieboel Siegenbeek*, officier der arrondissements-regtbank te Leiden.

Wordt vastgesteld, dat de Kamer tot de zamenstelling der lijst van drie kandidaten sal overgaan op aanstaanden vrijdag.

De commissie van rapporteurs brengt haar algemeen verslag uit over het ontwerp van wet, strekkende tot vereening van uitgaven, voortvloeijende uit de wetten van 6 maart en 25 junij 1844 (leening- en conversie-wetten). — De beraadslagingen daarover worden aan de orde van den dag gesteld op aanstaanden vrijdag.

Daarna is beraadslaagd over het ontwerp van wet tot herstel van verliezen, geleden door het te loor gaan van schuldbrieven.

De heer *Borski* vraagt inlichting van den minister, wat er, bij eene aanneming van dit ontwerp, zal gebeuren, indien niet de obligatiën, maar de bladen coupons, die daartoe behooren en die dikwerf afzonderlijk bewaard worden, mogten verloren gaan? Met de strekking van het ontwerp kan hij zich overigens allezins vereenigen.

De heer *Luyben* maakt een paar opmerkingen nopens de redactie van het ontwerp. Ten gevolge daarvan wordt door Z. Exc. den minister van financiën aan dat verlangen voldaan, door het brengen van nog eenige wijzigingen in de voordragt. Onder anderen zal thans overal, waar in het ontwerp voorkomt *vermist*, worden geplaatst: VERMOEDELIJK *vermist.* Voorts is ook in artikel 14, achter het woord *watersnood*, gevoegd het woord *schipbreuk.*

De heer *Scheers van Harencarspel* stemt ten volle in, dat het wenschelijk en noodzakelijk is, dat er omtrent dit onderwerp eene wet worde tot stand gebragt. Hij erkent ook, dat de voordragt vele verbeteringen heeft ondergaan, doch hij heeft nog eene hoofdbedenking tegen dezelve, hierin bestaande, dat daarbij eene gewigtige verandering wordt gebragt in den tijd van prescriptie, welke ten aanzien der schuldbrieven van den staat, naar zijn oordeel, thans bestaat. Op die wijze wordt aan de wet, waaruit regten verkregen zijn, eene terugwerkende kracht gegeven, waarvoor geene afdoende reden bestaat. Hij meent, dat de schuldeischer, krachtens artikel 1940, no. 4, van het Burgerlijk Wetboek, steeds het regt heeft, eenen nieuwen titel te vorderen, indien die mogt verloren geraakt zijn.

De heer *de Kempenaer* heeft die bedenkingen ondersteund. Het ontwerp is, naar zijne meening, niet zuiver in deszelfs beginselen. Niet de administratieve magt, maar de regter diende uitspraak te doen, of er een nieuwe titel zou worden gegeven. De voordragt — hoe prijzenswaardig ook — is onvolledig. Ook wordt daarbij, ten aanzien van den tijd van verjaring, van de gewone regelen van regt afgeweken, waarvoor, naar hij oordeelt, geene redenen bestaan.

De heer *Luzac* deelt het bezwaar tegen artikel 8, nopens de verjaring met 10 jaren der regten, welke de houder van den als vermoedelijk vernietigd beschouwden titel op het rijk mogt bezeten hebben.

De heer *Verwey-Méjan* deelt het hoofdbezwaar, door vorige sprekers gemaakt.

Z. Exc. *de minister van financiën* heeft de noodzakelijkheid en billijkheid van het ontwerp betoogd. De wijze van handelen, ten aanzien van het verleenen van eenen nieuwen titel aan houders van schuldbekentenissen in blanco, berustte tot dusverre niet op de wet, werd niet wettelijk geregtvaardigd.

Z. Exc. ontkent, dat er in deze eene terugwerkende kracht aan de wet wordt gegeven. De verjaring van 30 jaren, waarop de sprekers zich hebben beroepen, bestaat niet, omdat de schuldbrieven niet losbaar zijn gesteld. En eerst van dat oogenblik af zou de verjaring eenen aanvang nemen. De wet verleent eene gunst in het belang van alle schuldeischers van den staat, maar daartegen staat eene penale sanctie over, dat men na 10 jaren geene regten meer kan inroepen. Dat is geene verkorting van verkregene regten. Z. Exc. toont aan, dat er, volgens de voornaamste schrijvers, onder anderen, *Meijer*, geene terugwekkende kracht gegeven wordt, wanneer men slechts in de *mode d'exécution* eene verandering te weeg brengt, of wanneer men nopens de uitvoering van verbindtenissen andere voorschriften maakt. Onze wetgeving levert verschillende voorbeelden daarvan op, en Z Exc beroept zich, onder anderen, op die van 1841, betreffende de verwisseling der uitgestelde in nationale werkelijke schuld en op de wet van 1844, wegens de afdoening en verwisseling van staats-schulden. Z. Exc. heeft in het breede het onderwerp toegelicht en de gemaakte bedenkingen beantwoord en wederlegd.

De heeren *Scheers van Harencarspel* en *de Kempenaar* hebben den minister beantwoord, terwijl de minister andermaal het woord heeft gevoerd.

De beraadslagingen worden gesloten. Ter stemming overgegaan zijnde, wordt het ontwerp *aangenomen* met 40 tegen 10 stemmen.

Tegen hebben gestemd, de heeren: *van Sasse van Ysselt*, *de Kempenaer*, *Gouverneur*, *van Heemstra*, *Verwey-Mejan*, *Luzac*, *Scheers van Harencarsspel*, *Kien* en *Hoffman*.

Daarna wordt de vergadering gescheiden.

's Gravenhage, 12 *mei.* In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van heden, zijn ingekomen twee adressen, het eene van zeepzieders uit Gouda, het andere van zeepzieders uit Vriesland, die allen den wensch uiten, dat de accijns op de zeep moge worden afgeschaft. — Verzending naar de commissie voor de verzoekschriften.

De commissie van rapporteurs is gereed, haar algemeen verslag uit te brengen:

1o. Over het ontwerp van wet, tot aanvulling der middelen over 1845;

2o. over dat, tot het verleenen eener buitengewone geldelijke bijdrage aan de Maatschappij van Weldadigheid. — De beraadslagingen over het *eerste* ontwerp worden aan de orde gesteld op aanstaanden vrijdag, terwijl, na afloop daarvan, die over het *tweede* ontwerp zullen worden gehouden.

De commissie voor de verzoekschriften brengt verslag uit:

I. Bij monde van den heer *Borski:*

1o. Op een adres van *J. F. Schuninga*, *c. s.* verveeners te Veendam en Wildervank, in de provincie Groningen, die, bij gelegenheid der behandeling van eene nieuwe twee-jarige staatsbegrooting, de opheffing verzoeken van den accijns op den turf. — Ter griffie.

2o. op dat van *A. Labeur*, broodbakker te Vlissingen, die bezwaren voordraagt over de militaire broodbakkerij aldaar, en die een voorstel tot bezuiniging te dien aanzien doet. — Orde van den dag.

II. Bij monde van den heer *Lycklama:*

1o. op adressen van *N. Naeff*, predikant, *c. s.* te Herwijnen, Tielerwaard en van den kerkeraad der hervormde gemeente te Aalst, Boemelerwaard, die den treurigen toestand hunner woonstreken, alsmede het toenemen van de armoede aldaar, blootleggen. Het wordt hun onmogelijk hunne armen te onderhouden. Die toestand wordt verergerd door het vertrek van eenige nog meer gegoeden naar Noord-Amerika. Zij schrijven de algemeene toeneming der armoede inzonderheid aan het gebrek aan werk toe. — Ter griffie.

2o. op dat, van *K. Veenendaal*, *c. s.*, grondeigenaars en landbouwers te Leusden en te Woudenberg, die hunne bezwaren voordragen tegen den aanleg der Grebbe-fortificatie-liniën, in verband met de afstrooming van het overtollige water aldaar. Requestranten hadden toch vernomen, dat het departement van oorlog voornemens was, eerlang tot de uitvoering van werken over te gaan, tot daarstelling der linie van de Grebbe. In verband daarmede, zullen er maatregelen tot onder-water-zetting worden genomen, waaraan zij eenen hoogst nadeeligen invloed op hunne eigendommen en krenking hunner belangen te gemoet zien. Zij zijn mitsdien te rade geworden, om zich tot de Kamer te wenden met het verzoek, dat voorgekomen worde, dat door den aanleg der fortificatie-werken een onherstelbaar nadeel aan hunne bezittingen toegebragt en geene inbreuk op verkregene regten gemaakt worde. Zij voegen er bij, dat het hun geen zins te doen is, om de regering te bemoeijelijken, maar alleen om hunne eigendommen voor groote schade te behoeden. Zij dringen er op aan, dat er eene behoorlijke afleiding van het overtollige water worde tot stand gebragt. De commissie is van oordeel, dat de requestranten dwalen, wanneer zij ten dezen opzigte de tusschenkomst der Kamer inroepen. Zij dienen zich tot de uitvoerende of de regterlijke magt te wenden. De commissie stelt mitsdien voor, nopens dit verzoekschrift over te gaan tot de orde van den dag.

De heer *van Goltstein* kan zich met het gedane voorstel niet vereenigen. Het geldt hier toch het belang van den landbouw en dat belang kan in dezen bevorderd worden zonder krenking van eenig ander belang en daarentegen met in het oog houden van het algemeene. Het geldt hier, bovendien het belang van eene voorname landstreek, die, namelijk, welke bekend staat onder den naam van *Geldersche vallei.* Die landstreek heeft groote behoefte aan afleiding van het overtollige water. Van de Geldersche zijde vindt men daar vele moerassige streken, die, bij het daarstellen eener behoorlijke afleiding, in weelderige weilanden kunnen worden veranderd, terwijl de bijgelegen heidevelden ontgonnen en in heerlijke korenvelden kunnen worden herschapen. Daarenboven vindt men, aan den anderen kant, de lage streek van Utrecht, die, ten gevolge der gebrekkige waterloozing, niet zelden aan overstroomingen is blootgesteld. Thans worden deze landen, ook van eenen anderen kant, met onder-water-zetting bedreigd. Hoezeer nu, daartegen, door eene overeenkomst, in het jaar 1714 tusschen de Geldersche en Utrechtsche staten gesloten, is gewaakt, waarbij de wijze bepaald is, om door het sluizen het water te keeren, is het niet zelden moeijelijk daaraan de hand te houden. Sedert lang heeft deze zaak de aandacht van deskundigen tot zich getrokken; en voorzeker is het nog niet uit het geheugen, dat een vorig lid der vergadering dit punt vroeger behoorlijk in het licht heeft gesteld in een werk, dat hij, spreker, der vergadering heeft aangeboden; terwijl hij toen tevens de aandacht der vergadering op het hoog belang van het onderwerp heeft gevestigd. Ook aan de hooge regering is het gewigt dezer zaak niet ontsnapt. Immers zij heeft eene commissie benoemd tot het onderzoeken van de mogelijkheid der daarstelling eener behoorlijke waterafleiding en zulks in verband met eene doelmatige militaire defensie. Er is dienaangaande zelfs een ontwerp vervaardigd, dat aan de ingelanden is aangeboden. Dat ontwerp was zelfs aan geene zwaarwigtige bedenking bloot gesteld. Slechts een financieel bezwaar bestond daartegen, hoe men, namelijk, de gelden vinden zou, om dat zoo gewenschte werk tot stand te brengen. Men mag echter met grond verwachten, dat dit gewigtige ontwerp alnog ten uitvoer zal worden gelegd. En wat is nu het verlangen der requestranten? Zij wenschen in geenen deele de verwezenlijking van de plannen der regering, tot verdediging van den vaderlandschen grond, te bemoeijelijken; doch zij voeren aan, dat het gevaar van eenen vijandelijken aanval, zoo dreigend niet is; dat die vrees slechts van zeer verre kan bestaan; dat men slechts in een hooggespannen verbeelding, in eenen tijd, waarin alles vrede ademt, eenen buitenlandschen vijand kan

sien; maar dat men, daarentegen, veeleer met eenen binnenlandschen vijand te doen heeft, die hunne bezittingen dreigt te vernietigen, — dat is de groote water-massa. In die omstandigheden mag de regering wel een oogenblik overpeinzen, of zij tot de uitvoering der voorgenomen militaire werken zal overgaan, waardoor het uitzigt tot verbetering aan de adressanten wordt ontnomen. Daarom gelooft hij van de vergadering niet te veel te vergen, door haar voor te stellen, het rekwest ter griffie neder te leggen, ten einde elk lid daarvan inzage neme en beoordeelen kunne, of er eenige grond bestaat tot het doen van eenig voorstel dienaangaande. Ook gelooft hij niet te veel van de vergadering te vergen, door haar voor te stellen, van hare belangstelling in deze zaak te doen blijken, door het rekwest bij afschrift te verzenden aan den minister van oorlog, ten einde Z. Exc. kunne overwegen, of er mogelijkheid bestaat, om het uitstel in te willigen, dat de requestranten verlangen, of van 's rijkswege in deze eenige tegemoet-koming te verleenen. Hij hoopt, dat hij het gedane voorstel behoorlijk zal hebben geregtvaardigd. Indien de welsprekende stem, die zoo lange in deze vergadering is opgegaan, zich alnog daarin kon verheffen, dan zou het voorstel zeker op eene algemeene ondersteuning mogen rekenen. Hij heeft slechts getracht, om met zijne geringe krachten de vergadering te overtuigen van het hooge belang, dat hier in aanmerking komt, om haar te bewegen tot goedkeuring van het door hem gedane voorstel.

De heer *de Kempenaer* ondersteunt dat voorstel. Ook hem komt het voor, dat deze zaak de aandacht en belangstelling overwaardig is; en dat, bij de aanstaande behandeling der staatsbegrooting, er gelegenheid zal zijn, om dezelve nauwgezet te behandelen. Het is dus doelmatig, dat de aandacht der vergadering en der regering daarop worde gevestigd. Hij stelt mitsdien, buiten hetgeen door den vorigen spreker is voorgedragen, voor, om het request ook bij afschrift te verzenden aan den minister van binnenlandsche zaken, ten einde Z Exc zijne aandacht vestige op het vraagstuk der afwatering, waarin de belanghebbenden een zoo groot gewigt stellen

De heeren *van Leeuwen* en *Lycklama*, leden der commissie tot de verzoekschriften, verdedigen de conclusie van het uitgebragte rapport. Zij gelooven, dat het verzoek buiten den kring der bevoegdheid van de Kamer ligt. De commissie betwijfelt het belang van de requestranten en van anderen in deze zaak in geenen deele; doch daar het een vraagstuk geldt, dat werkelijk reeds bij het ministerie van oorlog behandeld is en wordt, en dat ook van de uitvoerende magt afhangt, zoo is de commissie daardoor teruggehouden, om eenig voorstel te doen, dat eene andere en verdere strekking had. Bovendien blijkt het uit de overgelegde stukken, dat het aan de belanghebbenden zelven ligt, om deze zaak tot een goed einde te brengen. Immers het is slechts aan sommigen hunner te wijten, dat de zaak nog niet behoorlijk geregeld is.

De heer *van Rosenthal* ondersteunt de gedane voorstellen, om het request ter griffie neder te leggen en het aan de ministers te verzenden. Ook hij stelt het hoogste belang in deze zaak. Hij eerbiedigt de redenen, die de commissie hebben bewogen voor te stellen nopens dit request over te gaan tot de orde van den dag, doch hij meent in dezen eene andere beslissing te moeten aanraden. Hij houdt het toch daarvoor, dat de minister van oorlog wel geneigd is, om, in het belang eener behoorlijke afwatering, maatregelen te nemen; doch welligt kan het van eene kleine omstandigheid, bij voorbeeld de verzending van het adres, afhangen, of de ontwerpen deswege een nieuw leven zullen erlangen; welligt, dat men zou kunnen besluiten tot eene kleine ondersteuning uit 's lands kas, en dat daardoor het werk spoedig zou kunnen worden daargesteld. Hij vleit zich dan ook, dat de meerderheid der vergadering het gedane voorstel zal ondersteunen.

De heer *Luzac* verklaart zich mede voor het voorstel; doch daar de zaak allezins de overweging schijnt te verdienen, zoo stelt hij bovendien voor het drukken en ronddeelen van het gedane verslag.

De heer *Menso* ondersteunt insgelijks het gevoelen van den heer *van Goltstein* en andere leden. Hij gelooft, dat men welligt met zeer weinige kosten in het bezit eener goede waterlozing zou kunnen geraken.

De heer *Duymaer van Twist* vereenigt zich met het voorstel der commissie. Door het nederleggen ter griffie van dit request, zal men eenen geheel nieuwen weg bewandelen, die tot dusverre niet is gevolgd. Dat de Kamer belang stelt in eene zaak, is geene reden, om het stuk ter griffie neder te leggen. Hij oordeelt, dat het verzoek behoort tot de bevoegdheid van de uitvoerende of van de regterlijke magt en hij kan niet erkennenen dat hetzelve, zoodanig als het nu is ingerigt, ooit behooren zal tot de bevoegdheid der Kamer.

De heer *van Rosenthal* erkent gaarne, dat het gedane verzoek niet tot de dadelijke bevoegdheid der Kamer behoort. Maar het is toch steeds bij de Kamer het gebruik, dat, wanneer het onderwerp van een adres in verband staat tot de begrootings-wetten, het ter griffie neder te leggen. Dit is ook hier het geval. Bij de behandeling van de hoofdstukken van binnenlandsche zaken en van oorlog, kan het de vraag zijn, of men aan andere werken, dan die van regeringswege zijn voorgenomen, de voorkeur wenscht te geven, en kan men, in allen gevalle, bij die gelegenheid het groote belang eener doelmatige waterafleiding doen gelden.

De heer *Schooneveld* zegt, dat hij in den beginne het gevoelen van den voorlaatsten spreker deelde. Doch nadat hij den laatsten spreker gehoord heeft, kan hij zich thans met het gevoelen van dat lid vereenigen. Het is wel degelijk steeds de gewoonte geweest, om requesten, min of meer met de begrooting in verband staande, ter griffie neder te leggen. Hij ondersteunt ook de verzending van het adres bij afschrift aan de ministers, omdat zij daardoor in de gelegenheid zullen gesteld worden, om dat onderwerp vóór de behandeling der begrootings-wetten andermaal te onderzoeken en zich in staat te stellen bij die gelegenheid aan de Kamer deswege inlichtingen te geven. Die ophelderingen kunnen welligt redenen opleveren tot aanneming of verwerping van het eene of andere hoofdstuk.

De beraadslagingen worden gesloten. Het voorstel der commissie, om nopens het opgemelde adres over te gaan tot orde van den dag, wordt, bij stemming, *verworpen* met eene meerderheid van 36 tegen 11 stemmen.

Vóór hebben gestemd de heeren: *Hiddema Jongsma*, *Telting*, *Cost-Jordens*, *van Leeuwen*, *Faber van Riemsdijk*, *Byleveld*, *Lycklama*, *Egter*, *Duymaer van Twist*, *Nap*, en *Bruce*. —Dienvolgens is in de eerste plaats besloten tot het nederleggen van het adres ter griffie.

Daarna wordt, bij stemming, met eene meerderheid van 35 tegen 12 stemmen, *aangenomen* de verzending van het request bij afschrift, aan de ministers van oorlog en van binnenlandsche zaken.

Tegen stemden derzelfde elf leden, hierboven genoemd, benevens de heer *van Rijckevorsel.*

Volgens wordt de vergadering opgeheven.

Morgen, vrijdag, zal de Kamer eene zitting houden, waarschijnlijk de laatste voor de schorsing harer werkzaamheden gedurende den tijd van drie of vier weken, als:

1°. Om op te maken eene lijst van drie kandidaten, tot vervulling der opengevallene betrekking van raadsheer in den Hoogen Raad, welke lijst den koning zal worden aangeboden;

2°. om te beraadslagen:

A. Over het ontwerp van wet, tot vereffening der uitgaven, voortvloeijende uit de wetten van 6 maart 1844 en 25 junij 1844 (leenings- en conversie-wetten):

B. over dat, tot geheele aanvulling van de middelen voor het dienstjaar 1845, en

C. over dat, tot het verleenen eener buitengewone geldelijke bijdrage voor de Maatschappij van Weldadigheid

's Hertogenbosch, *13 mei.* Heden heeft het provinciaal geregtshof van Noord-Braband uitspraak gedaan in de bekende zaak in appel van de heer *H G. Clerckx*, schrijver van het dichtstuk: *de Vorstotelinge.* Het hof heeft het vonnis, ter eerste instantie gewezen, geconfirmeerd.

Groningen, *10 mei.* Ten gevolge der vernieuwde verhooging van den prijs van het roggebrood, dat thans tot eene hoogte van 81 cent de 4 Nederlandsche ponden is geklommen, is door burgemeester en wethouderen dezer stad de rogge ontheven van de stads-gemaal-belasting van af den 11den mei tot en met den 15den juli.

△ *Apeldoorn*, *13 mei.* »Terwijl armoede en ellende elders om zich heenen grijpen en eene uitgehongerde menigte wanhopend de toekomst tegentreedt, geniet de geringe volksklasse alhier eene mate van welvaart, die, bij de duurte der levensmiddelen, opmerking verdient. — Gebrek aan werk bedreigde ook in het voorjaar van 1846 de gemeente Apeldoorn; eene commissie uit het gemeente-bestuur wendde zich tot de gegoede ingezetenen en het gelukte haar, de meest benoodigde arbeiders eene schrale — verre van toereikende — bete broods te doen verdienen. — Wat het voorjaar van 1847 zou hebben gebaard, indien de honderden alhier bestaande schopwerkers van arbeid en loon waren verstoken gebleven, is niet te berekenen; maar reeds het denkbeeld moet huivering wekken bij vergelijk onzer onvruchtbare zandheuvelen met de gezegende landsdouwen van Boemelerwaard en omstreken

»Gelukkig is de belangstelling in landbouw en grondcultuur in de laatste jaren zoo zeer toegenomen, dat reeds uitgestrekte heidevelden herschapen zijn in vruchtgevende akkers, welke voortdurend handenarbeid vorderen; doch de betrekkelijk gunstige gesteldheid der arbeidende klasse dankt Apeldoorn thans vooral den heer *Moorrees*, voormalig student aan de landhuishoudkundige academie te Hohenheim, die begonnen is 150 bunders heidegrond tot bouw- en weiland aan te leggen, benevens den heer *de Heus*, eigenaar der buiten- en fabriek-plaats *de Vlijt*, die mede 200 bunders ter cultuur heeft voorgenomen; wordende door hen wekelijks ƒ400 à ƒ500 arbeidsloon uitbetaald, juist aan personen, die anders meerendeels ondersteund hadden moeten worden. — Voor den heer *de Heus* is bovendien eene boerenwoning reeds in aanbouw, terwijl men verneemt, dat de heer *Moorrees* weldra eenen grooten veestal zal aan besteden, zoodat zeer aanzienlijke kapitalen de gemeente Apeldoorn toevloeijen

»Het is te hopen en te verwachten, dat de hooge regering deze en dergelijke ondernemingen, waar het noodig of mogelijk is, krachtdadig zal ondersteunen!"

§ *Arnhem*, *13 mei.* »De werkzaamheden aan het gebouw voor zangersfeesten, enz. zijn thans zoo ver gevorderd, dat waarschijnlijk reeds in het midden der volgende week de eerste steen zal gelegd worden. Men verneemt, dat dit zal geschieden door den Edel Achtbaren heer burgemeester dezer stad, en dat, bij die gelegenheid, de Liedertafel, *Euterpe*, een paar liederen zal voordragen, en na afloop daarvan in de groote zaal van den heer *Jaeger* eenige zangstukken zal uitvoeren, waarbij aan ieder toegang zal verleend worden, tegen betaling van 50 cents voor de algemeene armen dezer stad."

Arnhem, *14 mei.* De Duitsche dagbladen zijn opgevuld met de vermelding van tallooze tooneelen van oproer, plundering en brandstichting, welke allerwege, zoo in de grootere steden als ten platten lande, ten gevolge van de duurte der levensmiddelen plaats vinden. Het is eene ware oproer-epidemie, gelijk die dagbladen zich uitdrukken, welke, zonder aanleiding tot ernstige bezorgdheid te geven, niettemin verschillende regeringen tot uitgebreide maatregelen van voorzigtigheid noodzaken. Overigens verdient het opmerking, dat zich tot dusver nergens bij die tooneelen eenige staatkundige strekking openbaart; een duidelijk bewijs, dat zij slechts uitgaan van eene onbesuisde, door gebrek wanhopig gewordene menigte. Opmerkelijk is het, dat in ons vaderland, waar de nood op vele plaatsen niet minder dan in Duitschland nijpt, nergens de orde het allerminst wordt gestoord; deze omstandigheid pleit zeker voor onze hoogere staatkundige beschaving.

Weldadigheid.

Ik ben nogmaals zoo gelukkig, ten behoeve der noodlijdenden, meest *in* en *bij Boemelerwaard*, ontvangen te hebben de som van ƒ29.80. — Muntbiljet, groot ƒ20, n°. 9549, en dito, groot ƒ5, n°. 91110, zijn mij geworden: alsmede ƒ1, met de spreuk: *die één talent ontvangen had, kwam ook.* Dit, tot tot kennis der gevers, op hun verzoek — De bijzondere bestemming van enkele bijdragen, voor bijzondere gemeenten, zal het vereischte gevolg hebben. Omtrent de algemeene, voor *in* en *bij Boemelerwaard*, treed ik gaarne in overleg met mijnen hooggeschatten medebroeder en vriend, *C. Hooijer*, predikant te *Zalt-Bommel.*

Arnhem, 12 mei 1847. *J. STEENMEIJER*, *Predikant.*

De Ondergeteekende maakt bij deze dankbare melding, dat bij hem voor de *Noodlijdenden in en bij den Boemelerwaard* nog ontvangen is van *L.* ƒ10.

Arnhem, 11 mei 1847. *R. BENNINK JANSSONIUS*, *Predikant.*

De Ondergeteekende heeft voor de *Noodlijdenden in en bij den Boemelerwaard* in verschillende giften ontvangen de som van ƒ117. — waarvoor hij den vriendelijken gevers dank zegt.

Arnhem, 12 mei 1847. *A. J. SCHRÖDER.*

Veel heeft alhier te zamen geloopen, om de ellende ten top te voeren. Het vijf jaren onder water staan van de lage wei- of bouwlanden, het misgewas van den aardappeloogst in 1844 en 1846 en de hagelslag in augustus 1846: door een en ander zijn er menigvuldigen, die vroeger mededeelden, doch nu zelven moeten bedeeld worden, zoodat het cijfer der laatsten tot over de 1200 is geklommen.

De meergegoeden hebben meer gedaan dan zij konden; de kassen zijn uitgeput, kommer en gebrek vermeerderen dagelijks, en nu ziet men geene mogelijkheid om aan het nieuwe te komen, zonder hulp van buiten.

Wij wagen het derhalve, Gegoede Landgenooten, die de ellende onzer medemenschen met ons ter harte gaat, uwe steeds bekende en betoonde milddadigheid in te roepen en onze behoeftigen te hulp te komen, zullende van elke liefdegift, ons toegezonden, met dankbaarheid worden melding gemaakt.

Met den ontvangst van liefdegiften zal zich belasten de Wel Eerwaarde Heer *Steenmeijer*, predikant te Arnhem.

Wamel, den 11den mei 1847.

Het Gemeente-Bestuur van Wamel,

DE RIDDER, *Voorzitter.*

*** Door den Boekhandelaar *J. P. CROL*, te *Zalt-Bommel*, is uitgegeven,

Ten voordeele der Noodlijdenden te Herwijnen,

LEERREDE over *Nahum* I: 3ª, gehouden op den algemeenen Biddag, 2 Mei 1847, door *N. NAEFF*, Predikant te *Herwijnen*, met eene voorrede van *C. HOOIJER*, Predikant te *Zalt-Bommel.* Prijs 50 cent.

O, gij allen, die prijs stelt op het tijdelijk en eeuwig welzijn uwer Medechristenen, koopt deze leerrede! Het is een stuk brood, den hongerigen uitgereikt!

Het is te wenschen, aan het goede doel, waarmede deze door den Wel Eerw. Heer *HOOIJER* zoo zeer aanbevolene, Leerrede wordt uitgegeven, moge bereikt worden door een ruim debiet van dezelve.

Zalt-Bommel, *den* 9*den mei* 1847. Ds. *Hooijer* zal in deze week in de voornaamste dagbladen verslag geven van den ontvangst en de uitdeeling der ontvangen liedegiften.

Advertentiën.

Te Bremen is, op den 6den Mei 1847, van eene welgeschapen Dochter bevallen *HENRIETTE FRANKE*, Geboren *RETEMEIJER.*

Velp den 12den Mei 1847. — Heden beviel van eenen welgeschapen Zoon *CONSTANCE GERARDINE van den BERG*, — *CASTENDIJK.*

† † † Op Zaturdag den 22sten Mei 1847, des namiddags ten 5 ure, zal in het Logement de Moriaan, te Apeldoorn, door den MOORREES worden AANBESTEED:

HET BOUWEN VAN EENEN VEESTAL, lang 91 Ellen, breed 14,60 Ellen, benevens een HOOIBERG, te plaatsen op het Landgoed Hohenheim, beoosten Apeldoorn, en met BIJLEVERING DER BENOODIGDE BOUWSTOFFEN.

Bestek en teekening liggen ter inzage bij den Architect *LIESE*, te *Apeldoorn*; *locale aanwijzing* wordt gedaan door den Werkbaas.

Aanbesteding.

De DIJKSTOEL van *Over-Betuwe* is voornemens, onder nadere approbatie, op Woensdag den 26sten Mei 1847, des namiddags ten 4 ure, in het *Ambtshuis*, te *Elst*, in het openbaar, aan den minstaannemende, aan te besteden:

Het VERHOOGEN *en* VERZWAREN *van den* RIJNBANDIJK *onder* Lakemond, *ter lengte van 3230 Ellen, van af 40 Ellen beneden den paal van* Randwijck, *tot aan den scheidingspaal van* Neder-Betuwe.

De Voorwaarden en het Bestek zullen drie dagen vóór de besteding bij de Kasteleins *J. VAN GELDER* aan het *Lekskensveer*, *KAMPSCHUUR* aan de *Praast* en *GLAP* te *Lent*, zoo ook ten kantore van den Secretaris van *Over-Betuwe* te *Nijmegen*, ter inzage der belanghebbenden liggen; zullende op Zaturdag den 22sten en Dingsdag den 25sten Mei de noodige aanwijzing door den Dijkmeester van *Over-Betuwe in loco* gedaan worden, terwijl de profillen vier dagen vóór de besteding behoorlijk zullen zijn uitgebaakt.

ZEGT HET VOORT.

De EIGENDOMMEN van wijlen den Heer *W. ALPHERTS*, die den 6den Mei werden ingeset zijn verhoogd:

1o. De RIJNAKKERS, onder *Arnhem* . . *f* 2850.

2o. Het GOED *Grunsvoort*, onder *Renkum* . . . . *f* 4991.

3o. Het BOUWLAND aldaar . . . . . . *f* 82.

De toeslag dezer perceelen, vroeger breeder omschreven, is bepaald op Donderdag den 20sten Mei 1847, des avonds ten 7 ure, in het Logement *den Arend*, te *Arnhem*.

Inmiddels kunnen inlichtingen gevraagd en verhoogingen op de prijzen gedaan worden ten Kantore van den Notaris Mr. *W. H. TAAJ*, *Arnhem*.

De Notaris *SMINCK* zal, ten versoeke van den Hoog Welgeboren Heer *J. C. H. LUPS*, Rentenier, wonende te *Cleve*, op Maandag den 31sten Mei 1847, des voormiddags om 10 ure, ten Huize van de Weduwe *DAAMS*, te *Lobith*, verpachten:

1o. Het groote *WAARDMANSHUIS* met 84 Bunders WEILAND en 19 Bunders BOUWLAND, gelegen op den *Bijlandschen Waard*, te *Lobith*; en

2o. 88 Bunders WEILAND, in tien perceelen, insgelijks aldaar gelegen.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,
door verandering van woonplaats,

VAN DE

TIENDVRIJE HAVEZATE

DE HAARE,

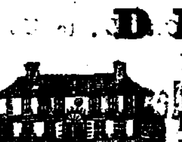

binnendijks onder *Olst*, in het Kanton *Deventer*, Provincie *Overijssel*, gelegen, met onderhoorige BOHREN-ERVEN en uitgestrekte BOSSCHEN met zware, deels houwbare opgaande BOOMEN en AKKERMAALSHOUT, met ruime TUINEN, voorzien van uitgezochte en welig groeijende VRUCHTBOOMEN, met fraai aangelegde WANDELINGEN over heuvelen en langs Water en Weidelanden, groot ruim 74 Bunder, met regt van collatie en *drie* ZITBANKEN in de Hervormde Kerk te *Olst*; voorts van een groot, zeer logeabel en voor Zomer- en Winterverblijf wel ingerigt HEERENHUIS, voor weinige jaren geheel vertimmerd, met twaalf, meest behangene en gestukadoorde KAMERS, eene nieuwe KEUKEN en verdere VERTREKKEN, benevens twee ruime, wel verwulfde, vorstvrije KELDERS en ruime ZOLDERS; voorts met KOETS- en BOUWHUIS, waarin Stalling voor *tien* Paarden en *tien* Koebeesten, met KNECHTS- en MEIDENKAMERS, MELK- en KARNKEUKEN, en ruime ZAADZOLDERS. Zijnde de Huizen en Tuinen in dubbelde grachten ingesloten, alles wel onderhouden en voor de conversatie, Jagt en Visscherij aangenaam aan elkanderen gelegen, met vrolijke uitzigten op de rivier den IJssel en den Straatweg van *Deventer* naar *Zwolle*, in de nabijheid van onderscheidene Buitenplaatsen, onder de Dorpen *Olst*, *Wijhe* en *Diepenveen*; waarvan door het Ministerie van den Notaris Mr. *M. E. HOUCK*, residerende te *Deventer*, in het Logement van den Kastelein *DUIJM*, in het Wapen van *Utrecht*, aan de Brinkpoort te *Deventer*, op Maandag den 2den Augustus 1847, des middags ten 3 ure, de voorloopige, en 3 weken daarna, op den 23sten Augustus 1847, ter zelfder uur en plaats, de uiterlijke toewijzing zal plaats hebben.

Intusschen *dagelijks* te bezien.

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

Men is voornemens, in den loop der maand Julij aanstaande, te *Zutphen*, in openbare veiling te brengen en finaal te verkoopen:

Het aanzienlijk, zeer aangenaam gelegen en Rentegevend LANDGOED, DEN *BOGGELAAR* genaamd, op één uur afstands van de Stad *Zutphen*, onder de Gemeente *Warnsveld*, in de nabijheid van den Straatweg op *Winterswijk*, bestaande in een kapitaal HEERENHUIS, voor ZOMER- en WINTER-VERBLIJF geschikt en vrij van overstrooming, voorzien van *vijf* behangen BENEDENKAMERS, EETKAMER voor de DIENSTBODEN, MANGELKAMER, DESERT- en BAD KAMERTJE, *zeven* behangen BOVENKAMERS, DIENSTBODEN-SLAAPKAMER en PROVISIE-KAMER, KEUKENS en KELDERS, als ook KOETSHUIS, ruime STALLINGEN, *drie* WEL- en *twee* REGENWATERPOMPEN; dan nog eene TUINMANS WONING, van ouds *het Nijhuis* genaamd, met de daaraan gelegene TUINEN en BOOMGAARDEN, beplant met uitgezochte VRUCHTBOOMEN; alsmede eene DAGHUURDERS-WONING, *het Ganseslag* geheelen, en wijders alle daartoe gehoorende WANDELDREVEN, BOSSCHEN, BOUW- en WEIDELANDEN, zoo ook de bijgelegene AKKERMAALSBOSSCHEN, *den Honhorsterbosch* of *het Papenland*, *het Lendeken*, *het Hooge Wiegersbosch* en *het Lage Wiegersbosch*.

Alle de voorschreven goederen gelegen in de buurschap *Leesten*, Gemeente *Warnsveld*, en ten deele ook onder de Gemeente *Vorden*, en te zamen eene grootte hebbende van 50 Bunders, 54 Roeden en 30 Ellen.

Zullende de veiling van een en ander geschieden zoowel in ééne massa als in onder-massa's en perceelen, volgens de nadere aanslags-biljetten, terwijl inmiddels informatiën te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris *H. F. LULOFS*, te *Zutphen*. — *Brieven franco*.

Houtverkooping.

Op Maandag den 17den Mei 1847, des morgens ten 10 ure, zal te *Rheden*, bij den Kastelein *KRASSENBERG*, *in de Zwaan*, publiek worden verkocht:

Zeven perceelen, extra zwaar EIKEN SCHELHOUT, staande bij *den Brink*, onder *Worth-Rheden*.

† † † De ondergeteekende met primo Mei het van ouds gerenomeerde LOGEMENT en STALHOUDERIJ, genaamd *Het Oude Kromhont*, te *Brummen*, aanvaard hebbende, neemt de vrijheid zich aan het reizend publiek aan te bevelen, belovende een prompte en civiele bediening.

H. ROOTKER.

J. SOLKES,
In de Koningstraat, tegenover de Groote Kerk, te Arnhem,

heeft de eer zijne geachte Stadgenooten te verwittigen, dat van heden af geopend is zijn *nieuw opgezette* WINKEL in alle soorten van *Spaansche* en *Inlandsche* VRUCHTEN; MINERALE WATEREN; STOK-, LENG en GEZOUTEN VISCH; HARING, *versch* en *gemarineerd*; gerookte en versche ZALM; LIMOEN- en CITROENSAP; ANSJOVIS; *Binnen-* en *Buitenlandsche* ZUREN, en INGELEGDE VRUCHTEN; en in alles, wat tot dat vak behoort. — Voorts zullen *dagelijks* bij hem te bekomen zijn ALLE SOORTEN VAN VERSCHEN VISCH, mits men die te voren gelieve te bestellen. — Door eene zindelijke, prompte en civiele bediening, hoopt hij zich het in hem te stellen vertrouwen te zullen waardig maken.

† † † Aan OUDERS en VOOGDEN, die, behoudens de bestaande bepalingen, wenschen, dat hunne zonen of pupillen tusschentijds op het STEDELIJK GYMNASIUM toegelaten worden, wordt berigt, dat de commissie, ten overstaan van welke de daartoe gevorderde EXAMINA moeten plaats hebben, zal vaceren op Zaturdag den 29sten Mei e. k., ten twee ure, in het locaal van het Gymnasium voornoemd.

† † † In het alleraangenaamst gelegen en boschrijke *Vaassen*, Gemeente *Epe*, aan den Grindweg van *Arnhem* op *Zwolle*, hebbende eene bevolking van nagenoeg 2000 zielen, wordt een GENEES- en HEELKUNDIGE verlangd op een tractement van HONDERD GULDEN.

Die genegen zijn zich hiertoe aan te bieden, gelieven dat in persoon of met *vrachtvrije brieven* te doen, vóór den eersten Junij eerstkomende, te *Epe*, bij den Burgemeester der gezegde Gemeente.

† † † Op een Kantoor te *Arnhem* wordt gevraagd IEMAND, met den DUITSCHEN EXPEDITIE-HANDEL bekend.

Adres bij den Heer *A. HULSTIJN*, in den *Vergulden Arend*, aldaar.

DE DUITSCHE PHÖNIX.
VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ,
Te Frankfort aan den Main.
Grond-Kapitaal $5\frac{1}{2}$ *Millioen Gulden.*

Deze Maatschappij verzekert tot zeer billijke Premiën alle Soorten van GOEDEREN en KOOPMANSCHAPPEN bij het TRANSPORT te LAND en WATER tegen schade van vuur, water en andere Elementen.

De Ondergeteekende HOOFD-AGENT is gemagtigd, verzekeringen definitief af te sluiten en onmiddelijk de Polissen daarover uit te vaardigen.

Tarieven alsmede verdere inlichtingen kunnen ten zijnen Kantore verkregen worden.

Arnhem, den 28sten April 1847.

M. REIMANN,
Hoofd-Agent des *Duitschen Phönix*.

† † † **Een buitengewoon genezings-geval van een Ongesteldе Maag en Zieke Lever.** — Brief. »Aan professor *HOLLOWAY*. Mijnheer, gelezen hebbende dat de Graaf *VAN ALDBOROUGH*, door het gebruik uwer Pillen, van eene Maag- en Leverziekte hersteld is, was ik geneigd dezelve ook eens te proberen, en ik heb het genoegen u te kunnen melden dat uwe Middelen bij mij, in eene dergelijke ongesteldheid, wonderen uitgewerkt hebben, *daar waar Calomel* en andere Middelen niet de minste verligting aanbragten. Ik zend u mijnen naam en adres, doch verzoek u die niet publiek te maken." NB. *Deze mededeeling is van een Raadsheer of Advokaat van groot aanzien aan de Inner Temple. Men kan deze brief aan iedereen doen lezen.*

Zijn, op *franco-aanvrage*, à contant te bekomen bij de Heeren *F. ROMEIJN Jz.*, Depôthouder te *Arnhem*; *J. STRAATMAN*, te *Hertogenbosch*, of aan het Hoofddepôt bij den Heer *J. E. VAN SANTEN KOLFF*, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

HÔTEL DE ZON,
bij de Rijn-Barrière, te Arnhem.

SOIRÉE MUSICALE, VOCALE EN INSTRUMENTALE.

De ondergeteekende, aangemoedigd door den zeer gunstigen bijval, waarmede het deftig publiek op het Pinksterfeest van 1846 zijne toen gegeven VAUXHALS heeft vereerd, neemt de vrijheid ter kennisse van hetzelve te brengen, dat hij alnu heeft geëngageerd *het geheele Muziek-Corps* van het Pruissische 17de Infanterie Regiment onder de leiding van den als virtuoos met roem bekenden Kapelmeester, den Heer *BELLWE* van *Berlijn*, welke hunne talenten door het geven van eene SOIRÉE MUSICALE, zoo wel *Vocaal* als *Instrumentaal*, op de avonden der aanstaanden Pinksterdagen, in zijn Hôtel, zullen doen hooren. Het Programma der uit te voeren Muziek- en Zangstukken zal bij de volgende annonce bekend gemaakt, en op die Feestdagen, des middags ten 3 ure, TABLE D'HÔTE met afwisseling van opgenoemde Muziek gehouden worden.

Arnhem, 12 Mei 1847.

G. C. DE HAAS.

NB. Men wordt beleefdelijk verzocht in het Hôtel de plaatsen aan de Tabel d'Hôte zoo vroegtijdig mogelijk te bestellen.

Rijn-Stoomboot-vaart.
KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJKSCHE DIENST
Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim, Straatsburg en tusschen gelegen plaatsen.

Vertrek van Arnhem des morgens ten 6 ure, om nog denzelfden avond te *Keulen* aan te komen.

Aankomst te Arnhem des avonds ten 6 ure, in correspondentie met den laatsten Spoortrein naar *Amsterdam*.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den ondergeteekende te *Arnhem*, bij de Factorij van den Nederlandschen Rijn-Spoorweg te *Amsterdam*, en, door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (*JONKER*), met welker Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

H. BUDDE, *G.J.Zn.*

Waterhoogte te Arnhem.

Den 14 Mei 2 El 6 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 5 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.